

V rámci řady – Jaroslav Malina (ed.): Panoráma biologické a sociokulturní antropologie: Modulové učební texty pro studenty antropologie a „příbuzných“ oborů dosud vyšlo:

1. Jiří Svoboda, Paleolit a mezolit: Lovecko–sběračská společnost a její proměny (2000).
2. Jiřina Relichová, Genetika pro antropology (2000).
3. Jiří Gaisler, Primatologie pro antropology (2000).
4. František Vrhel, Antropologie sexuality: Sociokulturní hledisko (2002).
5. Jaroslav Zvěřina – Jaroslav Malina, Sexuologie pro antropology (2002).
6. Jiří Svoboda, Paleolit a mezolit: Myšlení, symbolismus a umění (2002).
7. Jaroslav Skupnik, Manželství a sexualita z antropologické perspektivy (2002).
8. Oldřich Kašpar, Předkolumbovská Amerika z antropologické perspektivy (Karibská oblast, Mezoamerika, Andský areál) (2002).
9. Josef Unger, Pohřební ritus a zacházení s těly zemřelých v českých zemích (s analogiemi i jinde v Evropě) v 1.–16. století (2002).
10. Václav Vančata – Marina Vančatová, Sexualita primátů (2002).
11. Josef Kolmaš, Tibet z antropologické perspektivy (2002).
12. Josef Kolmaš, Smrt a pohřbívání u Tibeťanů (2003).
13. Václav Vančata, Paleoantropologie – přehled fylogeneze člověka a jeho předků (2003).
14. František Vrhel, Předkolumbovské literatury: Témata, problémy, dějiny (2003).
15. Ladislava Horáčková – Eugen Strouhal – Lenka Vargová, Základy paleopatologie (2004).
16. Josef Kolmaš, První Evropané ve Lhase (1661) (Kircherovo resumé Gruebe-rovy cestovní zprávy. Latinský text a český překlad) (2003).
17. Marie Dohnalová – Jaroslav Malina – Karel Müller, Občanská společnost: Minulost – současnost – budoucnost (2003).
18. Eva Drozdová, Základy osteometrie (2004).
19. Jiří A. Svoboda, Paleolit a mezolit: Pohřební ritus (2003).
20. Stanislav Komárek, Obraz člověka v dílech některých významných biologů 19. a 20. století (2003).
21. Josef Kolmaš – Jaroslav Malina, Čína z antropologické perspektivy (2004).
22. Ludmila Sochorová, Člověk a lidová kultura: Člověk a lidové divadlo – lidové divadlo v životě člověka (2004).
23. Irena Štěpánová, Člověk a lidová kultura: Člověk a lidový oděv – lidový oděv v životě člověka (2005).
24. Jiří Sedlák, Vybrané problémy ze sociální etiky (2005).
25. Josef Unger, Pohřební ritus 1. až 20. století v Evropě z antropologicko-archeologické perspektivy (2006).
26. Ivo T. Budil, Zrození moderní rasové teorie: Život a dílo Victora Courteta (2005).
27. Břetislav Vachala, Abúsír: Staroegyptské královské pohřebiště (2006).
28. Ladislav Dušek, Biostatistika pro antropology (2006).
29. Pavel Bravený – Marie Nováková, Fyziologie krevního oběhu (čtení pro posluchače antropologie a jiné) (2005).
30. Miriam Löwensteinová, Korea: Historická vyprávění z doby Tří království a Sjednocené Silly (2006).
31. Mariana Pfliegerová, Antropologie subjektivity (2007).
32. Jiří A. Svoboda, Čas lovců: Aktualizované dějiny paleolitu (2009).
33. Jaroslav Skupnik, Kultury sexuality: Západ a ženská obřízka. Kulturně antropologická perspektiva (2007).
34. Ladislava Horáčková, Anatomie pro antropology I: Pohybový systém (2007).
35. Michaela Králíková, Pohřební ritus 16.-18. století na území střední Evropy (2007).
36. Lenka Vargová – Libor Páč, Anatomie pro antropology II: Splanchnologie (2008).
37. Libor Páč – Lenka Vargová – Martin Čuta, Anatomie pro antropology III: Nervový systém. Smyslové orgány (2013).

ÚSTAV ANTROPOLOGIE

PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA
MASARYKOVA UNIVERZITA

1. ÚVOD	13
1.1. Stručná rekapitulace ontogenetického vývoje nervového systému u člověka	16
2. CENTRÁLNÍ NERVOVÝ SYSTÉM. SYSTEMA NERVOSUM CENTRALE	18
2.1. Hřbetní mícha. <i>Medulla spinalis</i>	18
2.2. Mozek. <i>Encephalon</i>	20
2.2.1. Prodloužená mícha. <i>Medulla oblongata</i>	21
2.2.2. Varolův most. <i>Pons Varoli</i>	21
2.2.3. Mozeček. <i>Cerebellum</i>	21
2.2.4. Střední mozek. <i>Mesencephalon</i>	23
2.2.5. Mezimozek. <i>Diencephalon</i>	23
2.2.6. Koncový mozek. <i>Telencephalon</i>	26
2.3. Dutiny centrálního nervového systému	31
2.3.1. Centrální kanálek. <i>Canalis centralis</i>	31
2.3.2. Čtvrtá komora mozková. <i>Ventriculus quartus</i>	31
2.3.3. <i>Aquaeductus mesencephali</i>	33
2.3.4. Třetí komora mozková. <i>Ventriculus tertius</i>	33
2.3.5. Postranní komora mozková. <i>Ventriculus lateralis</i>	33
2.4. Obaly (pleny) centrálního nervového systému. <i>Meninges</i>	34
2.4.1. Tvrdá plena. <i>Dura mater</i>	34
2.4.2. Měkké pleny	36
2.4.3. Mozkomíšní mok. <i>Liquor cerebrospinalis</i>	37
2.5. Cévní zásobení centrálního nervového systému	37
2.5.1. Cévní zásobení hřbetní míchy	37
2.5.2. Cévní zásobení mozku	37
3. STRUKTURA JEDNOTLIVÝCH ČÁSTÍ CENTRÁLNÍHO NERVOVÉHO SYSTÉMU	43
3.1. Hřbetní mícha. <i>Medulla spinalis</i>	43
3.2. Mozkový kmen. <i>Truncus cerebri</i>	45
3.2.1. Prodloužená mícha. <i>Medulla oblongata</i>	47
3.2.2. Varolův most. <i>Pons Varoli</i>	47
3.2.3. Střední mozek. <i>Mesencephalon</i>	50
3.3. Mozeček. <i>Cerebellum</i>	53
3.4. Mezimozek. <i>Diencephalon</i>	55
3.5. Koncový mozek. <i>Telencephalon</i>	56
4. NERVOVÉ DRÁHY	59
4.1. Projekční nervové dráhy	59
4.1.1. Senzitivní dráhy	59

4.1.2. Motorické dráhy	61
4.2. Asociační nervové dráhy	62
4.3. Komisurální nervové dráhy	62
5. PERIFERNÍ NERVOVÝ SYSTÉM. <i>SYSTEMA NERVORUM PERIPHERICUM</i>	64
5.1. Nervy periferní	65
5.1.1. Nervy hlavové. <i>Nervi craniales</i>	65
5.1.2. Parasympatická ganglia vázaná na větve trojklaného nervu	77
5.1.3. Míšňní nervy. <i>Nervi spinales</i>	78
6. AUTONOMNÍ NERVOVÝ SYSTÉM. <i>SYSTEMA NERVORUM AUTONOMICUM</i>	90
6.1. Sympatikus. <i>Pars sympathica</i>	91
6.1.1. Krční oddíl sympatiku	91
6.1.2. Hrudní oddíl sympatiku	92
6.1.3. Břišní a pánevní oddíl sympatiku	92
6.2. Parasympatikus. <i>Pars parasympathica</i>	94
6.2.1. Hlavový parasympatikus	94
6.2.2. Sakrální parasympatikus	95
6.3. Smíšené autonomní (prevertebrální) pleteně. <i>Plexus autonomici (praevertebrales)</i>	95
6.3.1. Smíšené autonomní pleteně hrudníku	95
6.3.2. Smíšené autonomní pleteně dutiny břišní a pánevní	96
6.3.3. Viscerální aferentace a autonomní nervový systém	96
6.4. <i>Paraganglia</i>	97
7. ÚSTROJÍ SMYSLOVÁ. <i>ORGANA SENSUUM</i>	98
7.1. Ústrojí čichové. <i>Organum olfactus</i>	98
7.2. Ústrojí chuťové. <i>Organum gustus</i>	98
7.3. Ústrojí zrakové. <i>Organum visus</i>	99
7.3.1. Oční koule. <i>Bulbus oculi</i>	99
7.3.2. Přídavné orgány zrakového ústrojí	103
7.3.3. Cévy očnice	108
7.4. Ústrojí sluchověrovňovážné. <i>Organum vestibulocochleare</i>	108
7.4.1. Zevní ucho. <i>Auris externa</i>	108
7.4.2. Střední ucho. <i>Auris media</i>	111
7.4.3. Vnitřní ucho. <i>Auris interna</i>	113
8. SOUSTAVA KOŽNÍ. <i>INTEGUMENTUM COMMUNE</i>	116
8.1. Kůže. <i>Cutis (derma)</i>	116
8.1.1. Kožní reliéf	117
8.1.2. Stavba kůže	117
8.2. Přídavná kožní ústrojí (kožní adnexa)	120
8.2.1. Zrohovatělé deriváty <i>epidermis</i>	120
8.2.2. Kožní žlázy. <i>Glandulae cutis</i>	122
9. O AUTORECH	126
10. SLOVNÍK	128
11. LITERATURA	156
12. REJSTŘÍK	157